

A DIPLOMADOLGOZAT TARTALMI KIVONATA

Dolgozat címe: **Dél-Baranyai gye- és lucernatermő területeink terméshozam és minőség vizsgálatai**

A dolgozatot készítő hallgató neve: **Kiss Csanád Jenő (XP3X0V)**

Szak, képzési szint és munkarend megnevezése: **OAM szak, nappali tagozat, MSc képzés**

Intézet/Tanszék megnevezése: **Agronómia Tanszék / Növénytermesztési-tudományok Intézet**

Belső témavezető: **Dr. Lepossa Anita, egyetemi docens, MATE**

A világ jelenlegi becslései szerint a földterület 26%-át és a mezőgazdasági terület 70%-át gyepterületek borítják. Ezek létfontosságúak több, mint 800 millió ember megélhetéséhez szolgálva takarmányforrásként, az állatállománynak, a vadon élő állatoknak élőhelyként, valamint környezetvédelmi, szén- és víztárolási szerepet betöltve. Az éghajlatváltozás és a népesség gyors növekedése azonban fokozta a nyomást ezeken a területeken, különösen a száraz és félszáraz területeken, ahol az elhagyott legelők degradálódnak.

Diplomadolgozatom témája a Dél-Baranyai gye- és lucernatermő területeink terméshozama és minőség vizsgálatai. Személyes indíttatásom, hogy mindig is a legjobb szénát szerettem volna elkészíteni a környéken. A dolgozatom során a saját gazdaságból származtatott adatokat fogom feldolgozni, ebből fogok következtéseket levonni, valamint statisztikákat készíteni.

A vizsgálatokat összesen négy területen végeztem el. Ezek a következők: Kovácshida, Drávapiski, Terehegy, Víkend telep. Minden elemzett évben vettem mintákat, így a szénákból tudok következtetni minőségi különbségekre, illetve mennyiségi különbségekre egyúttal. Talajmintákat 2018-2023-ig terjedő időintervallumban egyszer vettem minden területről, szénamintát a feltüntetett öt évben minden növedékből. Minden növedék bálanedvességét is megmértem, emellett minden növedéknek a bála átlagsúlyát is megmértem. Adatokat a minta szárazanyag, hamu, fehérje, ADF, NDF, kalcium és foszfor tartalmáról kaptam a megbízott laboratóriumtól.

Eredményként levonva, a saját széna minősége a beltartalmi mutatók alapján is magasnak volt mondható. Valamint az érzékszervi bírálatok alapján szintén mindig jó ítéletet kapott. A lucernaszéna minőségét mindig az adta, hogy rajta volt az összes levél a szárazon. Az esetek túlnyomó többségében a széna zöldre száradt. Fehérje szinten a gyepekben eltérés realizálható, az intenzívebben művelt terehegyi szénából származó fehérje magasabb beltartalmi értékkel rendelkezik, mint a víkend telepről származó. Ez a különbség a művelés intenzitásának tudható

be. A lucernák terén a fehérje izgalmasan alakult, ugyanis a második kaszálások mindig meghaladták az azonos területről származó első kaszálásokat.

Összehasonlítva a gyepeket (Terehegy, Víkend telep) megállapíthatom, hogy a termésmennyiségek Terehegyen nagyobb mennyiségűek voltak. Terehegyen az átlagtermés 5,87 tonna/hektár volt 5 éves átlagot tekintve, ezzel szemben a Víkend telepen 2,94 tonna/hektár az 5 éves viszonylatban.

Az adatok alapján az alábbi következtetéseket lehet levonni. Érdemes a gyepek termelését intenzifikálni, mivel az potenciálisan magasabb termésmennyiséghez és minőséghez vezet. Kiemelt fontosságú a tápanyag gazdálkodás, valamint a gyepen a talajművelés (gyeplazítás, gypszeplazítás). A lucernánál is hasonló a helyzet. Itt is megéri a termelést magasabb színvonalra emelni, mivel termésmennyiség többlettel jutalmaz a természet. A lucernánál kiemelten fontos, hogy a telepítést megelőzően végezzünk talajvizsgálatokat. A lucerna kiemelten érzékeny a talaj megfelelő mésztartalmára, valamint arra, hogy a talajvízszint milyen mélységben helyezkedik el. A fenyvernek kiemelten fontos a kimagasló tápanyagigénye mellett a még magasabb fajlagos vízigénye. A továbbiakban az lenne a javaslatom, hogy amennyiben lehetőség van az öntözésre, éljünk vele. Az öntözés nem csak a lucernák esetében javallott, hanem a gyepeknél szintűgy. További javaslatom még, hogy a termelést, ahol csak lehet intenzívebb formában érdemes folytatni, tápanyaggazdálkodás terén is.

Jövőbeli tervként szeretném a szellőztetést ősszel elvégezni, mivel ekkor kevesebb kárt teszek a növekvő gyeppállandóságba és kisebb lesz a vízvesztés.